

Exterieurscores bepalen mede de selectie

Tekst Fredie van Dijk, Foto's Theo Janssen

“Laten we eerst maar even naar de stal lopen. Ik heb net mijn oudste koe, Fransien, binnen gedaan en met o.a. haar ben ik hier begonnen,” vertelt Nico Waterschoot enthousiast als ik op het erf gearriveerd ben. Ze is 11 jaar en samen met haar kalf staat ze nu in een ruime strostal. Tegenover haar enkele koeien waarvan recent de kalveren zijn gespeend.

Nico Waterschoot (56) heeft sinds 2010 deze locatie aan de Oirschotsedijk in Wintelre. Voorheen werd er in Veldhoven geboerd. Een bedrijf met 50 stuks melkvee en 11.000 scharrekippen. Dat waren leghennen voor consumptie-eieren. Vanwege de oprukkende woningbouw daar kwam er een einde aan de landbouwactiviteiten in Veldhoven.

Bedrijf

Voordat er werd gestart met een fokkerij van Blondes zijn er na het melkvee ook nog enkele Marchiana's gehouden. “Deze had ik gekocht via Bertus ter Maat uit Halle in de Achterhoek,” laat Nico weten. In 2010 is de huidige boerderij met grond gekocht van Nol Olislagers. Destijds ook stamboeklid. Uiteindelijk is er in 2011 met een geselecteerde groep Blondes, 10 stuks van de dieren van Olislagers, verder gegaan en zijn de Marchiana's vertrokken. In 2016 is er 3,5ha van de buurman gekocht en hierop stond een oude veldschuur. Deze veldschuur is dit jaar vervangen voor een nieuwe loods. Inmiddels is de veestapel gegroeid naar 50 dieren. Jaarlijks worden er 20 kalveren geboren. Het bedrijf omvat 20ha land in eigendom en 4ha pachtgrond. Naast bestaand grasland wordt er mais verbouwd en aardappelen. Verder is er nog 2,5ha natuurterrein in gebruik van de gemeente. Dit was ooit goede cultuurgrond maar door ruilverkaveling is dit natuurterrein geworden. Je mag er wel vaste stalmest strooien maar geen chemische onkruidbestrijding toepassen. Op deze grond graast het jongvee.

“Ik heb met een melkveehouder in de buurt afspraken over het bewerken en zaaiklaar maken van de landbouwgrond en het afnemen van de mais. Ik voer zelf ook veel mais vanwege de beschikbaarheid die ik heb en bierborstel welke ik betrek van twee bierbrouwerijen uit de buurt,” laat Nico desgevraagd weten. Het is in de regio zandgrond en de beste grond ligt bij de boerderij. Hier worden dan ook de koeien met kalveren gehouden. Het jongvee tot aan de leeftijd dat ze bij de stier kunnen blijft op stal. Hiervoor is een open frontstal met diepe pot op stro beschikbaar. Aan het voerhek, welke een stuk hoger ligt, is een verharding.

Het jongvee blijft op stal totdat ze bij de stier kunnen

Fransien met haar kalf

Ook Anouska is een koe uit de overname. Wel een vleestypische koe en jammer genoeg was bij haar de dekadministratie niet juist bijgehouden dus zij heeft een C-registratie. De koe vererft altijd soortige dieren en zij heeft wel een kans gekregen in de fokkerij.

Om naar een evenredige veestapel te fokken en vooruitgang in de fokkerij te boeken wordt er overal naar informatie gezocht en worden alle dieren vanaf twee jaar volgens de bedrijfsinspectie exterieurmatig gescoord door de stamboekinspecteur. Daarom is Waterschoot lid van het stamboek en ook van studieclub Zuid. Alle cijfers van de scores bedrijfsinspectie worden nauwkeurig bijgehouden om te zien of er vooruitgang wordt geboekt.

In deze groeiende zomer is er een mooie voorraad ruwvoer aangelegd en een grote voorraad stro. Op het bedrijf kan niet worden berekend. Nico: “Ik probeer altijd in een goed jaar veel voorraad op te bouwen met het oog op droge jaren. In het verleden met melkkoeien kwam het voeren nauwkeuriger maar nu met de Blondes is dat minder. Investeren in berekening zie ik niet zitten. Liever een voorraadje voor droge tijden.” Andere werkzaamheden van de veehouder zijn de verkoop van eieren en aardappelen. Deze worden verkocht op de markt en aan de horeca. Vanuit de vroegere legkippen business zijn er nog veel contacten in die wereld.

Fokkerij

De dieren die waren overgenomen met de koop van de boerderij waren veelal vleestypische dieren. Hieronder ook koeien die voor de koper te klein waren. In het streven naar een meer uniforme veestapel zijn de kleine dieren het eerst afgemest. Fransien, de koe die ook werd overgenomen is wel een goed ontwikkelde koe. De moeder van Fransien kocht Nol Olislagers van Frank Cuypers in Bergeijk. Zij was drachtig van de stier Dunech. Deze stier kwam via Stéphanie in Wallonië op het bedrijf van Cuypers en is een zoon van Malinois. Fransien is ingeschreven met AV86 waarbij haar lengte en ontwikkeling extra opvalt. Een zware koe. “Ik hecht veel waarde aan de exterieurscore. Het bedrijfsgemiddelde bij de bedrijfsinspectie van de vaarzen lag het afgelopen jaar op 84,3 voor Algemeen Voorkomen. Aan de scores bepaal ik mede mijn selectie om dieren aftemesten,” laat Nico weten. Het gemiddelde voor Algemeen Voorkomen van alle nog aanwezige dieren is 85.

Dochter van Jester Malo met haar kalf van Bakersfield Nero

In de opbouw van de veestapel is er af en toe ook een aankoop van goed fokvee gedaan. Daarnaast wordt er soms een fokstier aangeschaft want nagenoeg alles gaat met natuurlijke dekking. Op een eerdere veiling van fokvee is er een zoogstel gekocht. De koe was een dochter van Chamaco v.Taolenn. In 2016 is Galette gekocht van de familie Morsink in De Lutte. Zij is een dochter van Mars uit Doetje v.Orion en in 2011 geboren uit een embryo. De koe is ingeschreven met AV87. Met de koop kwam ook het kalf Mayenne v.Intercity de Colonia mee en nog twee andere pinken.

Stierkeuze

In de koppel loopt op dit moment de stier Bakersfield Nero gefokt door Wim Bakker in 't Harde. Hij is een zoon van BAC Liam uit een Oriol-moeder en ingeschreven met AV87. Hij heeft hier drie seizoenen goed werk gedaan vindt Nico maar het komend voorjaar zal er een opvolger moeten worden ingezet.

De eerste stier waarmee is begonnen is Crak v.Ultan en later zijn zoon Farfan, gefokt bij Jos Bax in Luyksgestel. Crak is destijds door Jos geïmporteerd uit Frankrijk en is gefokt bij Patrick Sazy. De opvolger van Farfan werd Herisson, een zoon van Darling uit de fokkerij van Henk Stegeman. Deze heb ik te snel opgeruimd geeft Nico aan. De kalveren leken in het begin niet zo geweldig maar zij groeiden later erg goed uit. Jesther Malo v.Barbes uit een Orion-moeder van fokker Marcel Gerritsen werd de opvolger. Van deze stier zijn nog de nodige nakomelingen op het bedrijf aanwezig. Jesther werd ingeschreven met AV85. Opvolger Magelan v.Empereur verongelukte kort na aankoop. Hij bleef op een hek hangen. Daarna werd Bakersfield Nero ingezet op de veestapel.

Afzet

De gespeende stiertjes worden verkocht aan een vaste mester. De uitgeselecteerde vrouwelijke dieren mest Waterschoot zelf af. Bij dit afmesten wordt er Bovimix 19 van Quarters gevoerd. Het krachtvoer heeft 19% eiwit. De dieren worden al jaren afgenomen door Heijdra Vee & Vlees. De afzet maakt een positieve ontwikkeling door volgens de Blondehouder. Begin oktober bracht het vee €5,-/kg geslacht op (incl.btw). "Nu is de prijs inmiddels weer gestegen. Daarom heb ik ook graag maat in de koeien. Het zijn toch de kilo's die de prijs bepalen." Eind november is er verkocht voor €5,35/kg. Er is geen discussie over de grootte van het karkas. De zwaarste koe tot nu toe geslacht is er één van 657kg, ze was vijf jaar oud. "Vorig jaar is er een tweeling geslacht van zeven jaar oud. Ze wogen beide 505kg geslacht, hoe bijzonder," vertelt Nico. De gemiddelde opbrengst van de geslachte koeien de laatste jaren is €2500,- en ze zijn E en U geklasseerd.

Gezonde veestapel

De veestapel heeft een hoge gezondheidsstatus. "Rondom zijn toch de nodige melkveehouderijen en je wilt dan niet aangekeken worden als vleesveehouder dat je de boel niet op orde hebt," vertelt Waterschoot. Er is een status voor Lepto, IBR, BVD en Para. Ook was er een certificering voor Salmonella en hiervoor moest in de zomer bij een aantal kalveren bloed getapt worden. Dat is praktisch erg lastig uitvoerbaar in de weideperiode en overleg met de GD liep op niets uit. Niet voor rede vatbaar vond Nico. Verzetten naar de stalperiode niet mogelijk, het moest op die vaste datum. Jaarlijks zijn de kosten rond €500,- voor certificering.

De reden dat er ooit werd gecertificeerd voor Salmonella was omdat dit nodig was voor het verkrijgen van een omgevingsvergunning. De BZV score kende aanvullende eisen voor vleesvee. Deze Brabants Zorgvuldigheidsscore Veehouderijen BZV score is een specifieke eis van Brabant om een vergunning te krijgen.

"Ik heb uiteindelijk wel een gezonde veestapel en dat is ook iets waard. Afgelopen jaar geen veearts nodig gehad, behalve dan voor de verplichte zaken," besluit Nico Waterschoot.

De veestapel heeft een hoge gezondheidsstatus

In deze rubriek komt een jonge Blondeliefhebber of liefhebster in de picture. Vind je het ook leuk om hier eens in te staan of wil je iemand opgeven stuur dan een email naar info@blondestamboek.nl

Tekst Bastiaan Oomen

In deze editie van 'Jong en gek op Blond' is de 27-jarige liefhebster Marinthe Lagarde aan het woord. De enthousiaste Marinthe woont in Alphen aan de Maas en runt samen met haar vader Ted de boerderij waar al ruim 25 jaar Blondes lopen. "Het karakter maakt de Blondes zó geweldig!"

Uit een gezin met vijf is ze het vierde kind. "Ik heb een broer en drie zussen," aldus Marinthe. "Momenteel werk ik bij een Keurslagerij hier in de buurt en daarnaast werk ik thuis mee in het bedrijf. Ik ga ook graag samen met mijn vader kijken bij andere Blondéfokkers en bij fokkers die bij ons dieren gekocht hebben. We vinden het heel leuk om ze nog eens terug te zien en te kijken hoe ze het gedaan hebben. Naast het werk ga ik ook graag gezellig uit eten of een terrasje pakken met vrienden en familie. Ook voor een feestje of een dagje weg ben ik zeker wel te porren."

Hoe is je interesse voor de Blondes ontstaan?

Als klein meisje ging ik altijd al mijn vader helpen bij het verzorgen van de dieren. Samen de koeien voeren en de dieren controleren. Al ruim 25 jaar lopen er hier Blondes rond en zijn we lid van het Blonde d'Aquitaine stamboek. Het is dan logisch dat je besmet raakt met het 'Blonde virus'. Wat mij zo aantrekt in een Blonde is de grootte en lengte met veel kilo's die toch gepaard gaan met fijnheid en bespiering. Het zijn gewoon hele mooie dieren met een echte uitstraling. Maar bovenal het goede karakter maakt de Blondes zó geweldig. Het leukste werk op de boerderij vind ik dan ook het verzorgen, maar ook het selecteren en beoordelen van de dieren. Wanneer een koe af moet kalven heb ik altijd een weddenschap met mijn vader bij het zien van de pootjes of het een stier- of vaarskalf wordt; meestal heb ik het goed!

"Heel veel dieren hebben wel iets bijzonders"

Bedrijf

Op het bedrijf in Alphen lopen ruim 25 moederdieren, 15 stiertjes en ongeveer 25 stuks vrouwelijk jongvee. De kalveren krijgen standaard de stalnaam 'Van de Schanse Hoeve' achter de naam. Veel kalveren stammen op het moment af van BAC Mestro. De koeien lopen ongeveer acht maanden per jaar buiten op goede kleigrond. In de wintermaanden, worden de dieren binnen gehuisvest in zowel strohokken als ligboxen.

Ze krijgen dan hooi, kuilgras, gerste stro en enkele maanden per jaar krijgen de dieren ook mais bijgevoerd. Lynn, onze Duitse staander is ook altijd wel ergens op het erf te vinden. Naast de koeien hebben mijn ouders ook een groepsaccommodatie waar maximaal 50 personen kunnen verblijven.

Favoriete koe

Niet specifiek één koe is mijn favoriet, heel veel dieren hebben wel iets bijzonders. Maar ik ben wel ontzettend dol mijn eigen aankopen bij de Familie Vullings uit St. Anthonis en de recente aankopen bij Freddie van Dijk. Fraise, ruim 11 jaar oud, is wel één van onze topkoeien. Deze koe, die ook aangekocht is bij Freddie van Dijk, is een toonaangevende koe met een mooie bloedlijn die ook nog eens altijd vooraan staat in de kudde. Eindelijk heeft Fraise na zeven jaar een vaarskalf gegeven, Saar van de Schanse Hoeve. Ik kan dan ook niet wachten om mee te maken wat deze belofte ons gaat brengen!

Stiergebruik en fokkerij

Op ons bedrijf wordt eigenlijk alleen gebruik gemaakt van dekstieren. In het verleden hebben we weinig geluk gehad met inseminatie. BAC Mestro (Dizier du Moulin x Neuville), de veilingtopper van de COT najaarsveiling in 2017 is momenteel onze dekstier. Zijn opvolger staat al wel klaar, een jong beloftevol stiertje (Max x Goliath) die luistert naar de naam Rhum.

Keuringen

In het verleden hebben we meerdere malen meegedaan aan keuringen. Dat was ontzettend leuk om te doen en mee te maken, maar helaas zijn de afstanden tot de keuringen vanaf hier relatief groot. Ook de voorbereidingen kosten behoorlijk wat tijd en daarom doen we niet op regelmatige basis mee. Wie weet verandert dat in de toekomst nog. Ik hoop dat de keuringen dan iets meer verspreid door Nederland plaats kunnen vinden. De evenementen en keuringen zijn wel altijd prachtig, goed geregeld en leuk om mee te maken. Hopelijk kunnen we binnenkort weer naar evenementen om andere fokkers te kunnen ontmoeten.

Toekomst

Ik hoop nog lang te kunnen genieten van de Blondéfokkerij en betrokken te blijven bij het stamboek en dat er voldoende jeugd betrokken blijft bij het stamboek. Het zou dan mooi zijn als er meer aandacht aan de jeugd besteed wordt door middel van betere uitleg bij keuringen en ook mag er best wat meer aandacht worden aan de stierkeuze en hun kwaliteiten in de nafok, om van te leren maar ook om het mooie ras te promoten!